

Република Србија
ОПШТИНА НЕГОТИН
Број: 4042-5/2019-П/04
Дана: 25.09.2019.године
Неготин

ОПШТИНА НЕГОТИН

ТЕЛЕФОНИ:
Централа: 019/544-000
Факс: 019/544-000
Трг Стевана Мокрањца бр. 1
Неготин

У складу са чланом 63. став 3. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС” бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015 – у даљем тексту: ЗЈН) и конкурсне документације за отворени поступак за избор приватног партнера и доделу јавног уговора о јавно-приватном партнерству за вршење услуга реконструкције, рационализације и одржавања система јавног осветљења применом мера уштеде енергије на територији општине Неготин, ЈН бр. 5/2019 (у даљем тексту: конкурсна документација), Комисија за предметну јавну набавку (у даљем тексту: Комисија) наручиоца Општина Неготин, Трг Стевана Мокрањца бр. 1, 19300 Неготин, у законском року објављује свим заинтересованим лицима, одговоре и појашњења на питања постављена од стране Заинтересованог лица:

Питање бр. 1:

Конкурсном документацијом од 12. јула 2019.године, односно изменама и допунама конкурсне документације од 26. августа 2019. године и изменама и допунама конкурсне документације од 10. септембра 2019. године (у даљем тексту: **Конкурсна документација**), на страни 75 сте предвидели обавезу свих заинтересованих лица, односно понуђача, да изврше обилазак терена односно локације.

У том смислу, на наведеној страни је прописано

Обилазак терена

Заинтересовани понуђач су у обавези да изврше обилазак места за имплементацију система јавног осветљења и пружања услуга и да погледа карактеристичне профиле саобраћајница као и услове за пружање предметне услуге.

У вези са вршењем обиласка локација, потребно је да се представник понуђача најави код Наручиоца на адресу електронске поште jnnegotin@gmail.com са назнаком "за Мијуџић Драгана", те заказати обилазак терена. Пријава је обавезна путем мејла најкасније 48 сата пре планираног термина за обилазак.

Обилазак је могућ у терминима од 8-14 часова радним данима.

Договореном обиласку ће присуствовати представник Наручиоца и представник Понуђача. Понуђачи који обиђу локације у заказаном термину добиће потврду о обиласку локације, потписану и оверену од стране представника Наручиоца.

Овим Вам указујемо да нисте на јасан начин назначили да ли је захтевани обилазак локације предвиђен као додатни услов, у смислу члана 76 ЗЈН, или се пак ради о посебном захтеву Наручиоца.

Оно што свакако јесте неспорно је то да сте, на страни 83 Конкурсне документације императивно предвидели, да *Понуда се сматра потпуном, уколико садржи:*

Попуњен ОБРАЗАЦ ПОНУДЕ из конкурсне документације, који се састоји из следећих образаца

где је, под редним бројем 13, предвиђен – ОБИЛАЗАК ЛОКАЦИЈЕ, док је на страни 230 Наручилац уредио изглед и садржину истог.

У тексту наведеног обрасца је, испод назива понуђача, остављен простор за напомену, претпостављамо понуђача, док је испод тог простора, наведена и напомена да *Достављање овог обрасца није обавезно*.

Имајући у виду очигледне контрадикторности предвиђене Конкурсном документацијом, где се јасно наводи да је обилазак локације обавезан, као и да ће се Понуда сматрати потпуном, уколико садржи спорни Образац 13, док се истовремено наводи да није обавезно доставити предметни образац, остаје потпуно нејасно да ли су понуђачи у обавези да изврше обилазак локације, уз могућност алтернативног доказивања о извршеном обиласку, или морају да доставе Образац 13, макар и неоверен од стране Наручиоца или да, уопште, не обилазе локацију и не достављају тражени образац, уз ризик да им понуда буде одбијена.

Да је жеља Наручиоца да, након објављивања Позива за подношење понуда, лично упозна све потенцијалне понуђаче није спорно, о чијој би се легитимности дало расправљати, али такав захтев Наручиоца, према ставу заинтересованог лица, не може представљати додатни услов, у смислу ЗЈН-а, већ представља посебан захтев Наручиоца, који се прописује првенствено у интересу понуђача, будући да сам обилазак представља само визуелно упознавање понуђача са локацијом извођења радова, док се понуда саставља на основу предмера радова са тачном утврђеним количинама радова, односно услуга, који морају бити јасно, прецизно и недвосмислено предвиђени Конкурсном документацијом.

Невезано од претходног, и не образлажући даље природу таквог Вашег захтева, у смислу усаглашености са Законом о јавним набавкама, заинтересовано лице Вам овим указује да је у погледу наведеног захтева, Конкурсна документација, сачињена нејасно, супротно члану 61 ЗЈН.

Одговор бр. 1:

Обавеза обиласка локације није одређена као додатни услов у смислу члана 76. ЗЈН, већ је исти предвиђен као могућност заинтересованим лицима да изврше обилазак локације за имплементацију јавног осветљења и пружања услуга и да погледају карактеристичне профиле саобраћајница као и услове за пружање предметне услуге.

Наручилац сматра да је на јасан и недвосмислен начин указао да је достављање обрасца XIII опционо, те да се понуђачи не обавезују да исти доставе уз понуду.

Наручилац на странама 77-83 конкурсне документације у делу 5. ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЈАВНОЈ НАБАВЦИ, не наводи обилазак локације као обавезан услов за учешће у јавној набавци. Такође на страни 233. у делу ОБРАЗАЦ ОБИЛАСКА МЕСТА ИЛИ ЛОКАЦИЈЕ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ LED ЈАВНОГ ОСВЕТЉЕЊА И ПРУЖАЊА УСЛУГЕ МУЕ наведено је: „*Напомена: Достављање овог обрасца није обавезно*“.

Питање бр. 2:

Надаље, на странама 76 и 77 Конкурсне документације, тачка 1.2-Додатни услови за учешће у поступку јавне набавке, у смислу захтеваних услова у погледу пословног капацитета, под тачком а) предвидели сте следеће

Пословни капацитет: а) *Да је закључио најмање три (3) уговора, у којима је успешно извршена имплементација мера уштеде енергије по Моделу уговора о енергетској услузи за примену мера побољшања енергетске ефикасности и уштедама у оперативним трошковима јавног осветљења, када су корисници из јавног сектора, а не само изворима светла, односно LED „сијалицама“ нити изворима светлости, нити тракама, и започео период гарантовања и одржавања система који је предвиђен да траје најкраће 120 месеци, у претходне три обрачунске године и текуће године (2016., 2017., 2018. и 2019.), а од којих је у најмање једном (1) уговору инсталирано минимум 8.000 комада LED светиљки и којим су у најмање једном (1) уговору инсталирани управљачки системи. Појам светиљка дефинисан је у Правилнику о означавању енергетске ефикасности електричних сијалица и светиљки („Сл. гласник РС“, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11 – УС, 72/12 и 7/14 – УС).*

Додатни услов из тачке означене под а), сте определили на начин супротан члановима 10, 12 и 61 Закона о јавним набавкама.

1) Најпре, Наручилац, као додатан услов, предвиђа да је *Понуђач закључио најмање три уговора, у којима је успешно извршена имплементација мера уштеде енергије по Моделу уговора о енергетској услузи за примену мера побољшања енергетске ефикасности и уштедама у оперативним трошковима јавног осветљења, када су корисници из јавног сектора.*

Заинтересовано лице овим указује да је тако постављен услов дискриминаторан и ограничава конкуренцију, будући да наведени услов могу да испуне једино понуђачи који су извршавали уговоре закључене са јавним сектором. Овако постављеним додатним условом, Наручилац је имплицитно извршио и територијално ограничење у погледу места извршења уговора на територију Републике Србије, а ово поготову због траженог Модела уговора у складу са Правилником о утврђивању модела уговора о енергетским услугама за примену мера побољшања енергетске ефикасности када су корисници из јавног сектора. Приликом оцене правне ваљаности оспореног додатног услова, треба имати у виду и чињеницу да је процес примене мера унапређења енергетске ефикасности, односно мера уштеде електричне енергије, применом LED технологије, на територији Републике Србије још увек у повоју, те да велики број административних општина још увек није имплементирао предметне мере, док је наведена технологија увелико примењена и одвећ имплементирана у већини европских држава, те би се сходно томе, као логично могло поставити питање из ког разлога сматрате да, потенцијални понуђач који је извршио и имплементирао тражену технологију изван граница Републике Србије, било са јавним телима других земаља, било у приватним уговорима са иностраним Наручиоцима, који пројектно премашују предвиђени обим послова у конкретној јавној набавци.

2) Са друге стране, заинтересовано лице овим указује Наручиоцу и на следеће. Наиме, оспорени додатни услов је постављен тако да се од свих заинтересованих понуђача тражи да су од 2016. године до 2019. године закључили најмање (3) три уговора, како је горе наведено, те да су по истим основама успешно извршена имплементација мера уштеде енергије и започели период гарантовања.

Наручилац, додатне услове, сходно одредби члана 76 став 2 ЗЈН одређује увек када је то потребно, имајући у виду предмет јавне набавке, док став 6 цитираног члана прописује да начин на који исти могу бити одређени, мора бити такав да не дискриминише понуђаче, те да је у логичкој вези са предметом јавне набавке. Смисао наведене норме јесте да се Наручиоцу омогући дефинисање услова чија ће испуњеност подразумевати да он, приликом избора понуде, изабере понуду оног понуђача који би, сходно својим капацитетима могао успешно да реализује уговор који буде закључен. Могућност дефинисања истих, међутим, закон ограничава на начин који подразумева да је наведено дозвољено уколико је то потребно

имајући у виду предмет јавне набавке, а што, заправо, подразумева да наручилац мора учинити извесним оправданост присуства прописаних додатних услова у сваком конкретном поступку јавне набавке. Дакле, у одређивању додатних услова за учествовање у предметном поступку, Наручилац пре свега полази од својих објективних потреба, а нарочито од повезаности истих са предметом јавне набавке.

Имајући у виду да прописивање додатних услова има за циљ доказивање способности понуђача да, с обзиром на карактеристике сваког конкретног предмета јавне набавке, у истој учествују, односно да су способни да реализују конкретан уговор о јавној набавци, уколико им исти буде додељен, то подразумева да Наручилац као субјект који спроводи јавну набавку, дакле припрема конкурсну документацију за предметни поступак, мора знати сврху прописивања захтева које морају испунити сви понуђачи, како би учествовали у конкретном поступку јавне набавке. Дакле, Наручилац је дужан да приликом одређивања свих захтева у предметној конкурсној документацији, конкретно у погледу додатног услова пословног капацитета, води рачуна да исти буде у логичкој вези са предметом јавне набавке, односно да је исти заиста неопходан и нужен за реализацију конкретног јавне набавке.

С тим у вези, Наручилац оспореним условом тражи да је понуђач само имплементирао тражену опрему и следствено започео период гарантовања, који, у конкретној јавној набавци траје безмало 15 година. Да је интенција Наручиоца да себи обезбеди квалитет тражене услуге, свакако би конкурсном документацијом била предвиђена и могућност да су тражени уговори у целости извршени. Становиште је заинтересованог лица да Наручилац може себи да обезбеди далеко бољу заштиту уколико дозволи учешће и оних понуђача који су тражене радове и услуге извршавали у земљама Европске Уније, САД-а, или које друге високоразвијене земље, у којима је процес модернизације јавне расвете одавно започео и који су такве послове већ у целости извршили, укључујући период гарантовања. Управо такви потенцијални понуђачи би били најстручнији да комплетан уговор реализују у потпуности у целом периоду трајања, јер, овако постављеним условом, фаворизују се понуђачи који нити један гарантни период, у моменту постављања овог захтева за додатним информацијама и појашњењима, лако је замисливо, нису завршили, или који су тек отпочели са истим. Заправо, понуђачи који испуњавају овако накарадно постављен услов су поставили систем јавне расвете, најраније крајем 2016. године, па су највише, тек на петини гарантног периода, док понуђачи који су на крају гарантног периода и имају поузданију референцу, не могу узети учешће у овој јавној набавци.

3) Поред указивања Наручиоцу да исти није доказао постојање логичке везе траженог услова и предмета конкретног јавне набавке, који је уједно постављен дискриминаторно, заинтересовано лице овим указује и на предвиђени начин доказивања испуњености истог, достављањем једино и искључиво Обрасца 7, односно од Наручиоца издате и оверене потврде за референце. У том смислу, заинтересовано лице указује на постојање објективних околности, а које се огледају у томе да поједини Наручиоци једноставно не желе да извођачима издају и овере тражене потврде, иако су уговори у целости извршени. У том смислу, заинтересовано лице указује да је битно да су у одређеној вредности и квалитетно изведени тачно одређени радови, извршене услуге или испоручена добра, што Наручилац може и путем других доказа да предвиди. Наручилац свакако има могућност да провери истинитост доказа уколико посумња у веродостојност истих. Наручилац је дакле ограничио конкуренцију и тиме што је предвидео да се једино признају издате и оверене Потврде од стране претходних Наручилаца. Заинтересовано лице је става да Наручиоцу једино мора бити битно да су понуђачи стварно и извршили послове који се и траже у конкретном случају, а то је, како је већ горе наведено, могуће проверити и путем других доказа.

Одговор бр. 2:

Јавно осветљење је по дефиницији комунална делатност од општег значаја и свуда у Европи и свету обавља је јавни сектор у корист и за рачун опште јавности и грађана. Референце се увек односе на реализацију уговора који су по својој природи и обиму слични предмету набавке, у овом случају јавној набавци чија је природа имплементација мера уштеде енергије и гарантовање уштеда (енергетска услуга) у јавном осветљењу, при обиму замене најмање 8.000 LED светиљки јавног осветљења у последње три године кумулативно.

Модел уговора дат у оквиру ове ЈН преузет је из одговарајућег подзаконског акта уз Закон о ефикасном коришћењу енергије у Републици Србији, а на основу обавезе прописане овим законом за кориснике буџетских средстава из јавног сектора у Републици Србији.

Јавни позив је расписан за специјализоване компаније које су регистроване за енергетске услуге и баве се пружањем истих (ESCO компаније). Произвођачи светиљки јавне расвете и фирме које се баве монтажом и одржавањем светиљки јавне расвете могу бити или чланови конзорцијума или номиновани подизвођачи ESCO компанија.

У том смислу, а како поверавање дугогодишњег вршења услуге подразумева између осталог и обезбеђење дугогодишњег финансирања, Наручилац налази да предметни додатни услов пословног капацитета није дискриминаторски и не ограничава конкуренцију, те Наручилац истиче да је исти постављен да буде у интересу сигурности Наручиоца за реализацију предметне јавне набавке, те да је неопходно да Наручилац добије понуђача са захтеваним пословним капацитетом.

Наручилац наглашава да је на територији целе РС спроведен велики број јавних набавки из области ЈПП које су за предмет имале реконструкцију система јавног осветљења. Око 20 закључених јавних уговора који за предмет имају реконструкцију система јавног осветљења, више него је довољан да се сва заинтересована лица одазову на јавни позив Наручиоца и учествују у слободној и фер тржишној утакмици. Република Србија је једина држава у региону у којој је спроведено оволико поступака ЈПП који су сви закључени и скоро сви успешно реализовани, из ког разлога и Општина Неготин као будући јавни партнер жели да сарађује са понуђачима који су успешно унапредили енергетску ефикасност на територији Републике Србије.

Питање бр. 3:

Такође, Наручилац је на странама 76 и 77 Конкурсне документације, тачка 1.2-Додатни услови за учешће у поступку јавне набавке, у смислу захтеваних услова у погледу пословног капацитета, под тачком в) предвидео следеће

Пословни капацитет: в) Да има задовољавајућу пословну способност – репутацију, односно репутацију такву да су понуђач, сваки члан групе понуђача, подизвођач и сва њихова повезана лица све уговоре и пословне односе са Републиком Србијом и директним и индиректним корисницима Буџета Републике Србије у периоду од десет (10) година пре објављивања јавног позива, извршавали и извршавају на квалитетан начин.

Додатни услов пословног капацитета, предвиђен под тачком в), како је горе наведен, такође грубо ограничава конкуренцију и нарушава једнакост понуђача у смислу чланова 10 и 12 ЗЈН. Тако постављен услов, на још недвосмисленији начин дисквалификује све понуђаче који нису били у уговорном односу са са Републиком Србијом и директним и индиректним корисницима Буџета Републике Србије. Како је горе наведено, овим се не даје могућност учешћа у поступку конкретне јавне набавке потенцијалним, реномираним пружаоцима тражене услуге, а који су тражене услуге и радове извршавали ван територије Републике Србије, или за потребе јавног осветљења јавних тела других земаља, или чак за потребе приватних наручилаца тражених услуга. Дакле, да би потенцијални понуђач могао да испуни

задати услов, морао је бити основан најкасније у 2009. години, да би, уопште био квалификован да узме учешће у овом поступку.

Са друге стране, иако је у Обрасцу 14, на страни 231 Конкурсне документације, остављена могућност да се у истом наведе да понуђачи нису имали пословне односе са Републиком Србијом и директним и индиректним корисницима Буџета Републике Србије, те иако се на страни 80 Конкурсне документације наводи да *Уколико понуђач, сваки члан групе понуђача и подизвођач није имао пословне односе са Републиком Србијом и директним и индиректним корисницима Буџета Републике Србије, довољно је да достави Образац XIV, заокружен у делу да није имао пословне односе. (у Обрасцу XIV понуђач прецртава опцију која изјаву чини неистинитом)*, овим заинтересовано лице указује Наручиоцу на потпуно одсуство логичке везе између прописивања оваквог додатног услова и предмета конкретне јавне набавке.

Коначно, заинтересовано лице овим указује и да је потпуно нејасно да ли понуђачи, који никада нису били у било каквом уговорном односу са Републиком Србијом и директним и индиректним корисницима Буџета Републике Србије, уопште испуњавају овако постављени додатни услов, будући на очигледну контрадикторност конкурсне документације, а која је, свакако, према указивању заинтересовано лица, сачињена нејасно, супротно члану 61 ЗЈН.

Одговор бр. 3:

Изјава о репутацији, као додатни услов, представља доказ Наручиоцу да су понуђач и са њим повезана лица, под пуном материјалном и кривицом одговорношћу, све пословне односе и уговоре које су имали са Републиком Србијом и директним и индиректним буџетским корисницима Републике Србије, извршавали и извршавају квалитетно, односно да све обавезе обављају благовремено, у целости, савесно и без спорова и односи се на Понуђаче који су имали пословне односе са Републиком Србијом. Ако то није случај, понуђач ће у својој изјави навести да није имао пословне односе са Републиком Србијом у протеклих 10 година.

Питање бр. Питање бр. 4:

На страни 92 Конкурсне документације, под тачком 16, предвидели сте критеријум за доделу уговора на следећи начин.

Критеријуми за доделу уговора Избор најбоље понуде биће извршен применом критеријума “Економски најповољнија понуда“ која подразумева највишу понуђену Нето садашњу вредност укупних трошкова уговора. Елементи критеријума за доделу уговора су:

Нето садашња вредност укупних трошкова уговора у динарима или еврима, која је обрачуната сагласно упутству у поглављу VI тачки 10.2 конкурсне документације;

За разлику од овако детерминисаног критеријума за доделу уговора, Предлог пројекта јавно-приватног партнерства из месеца децембра 2018.године, је слично предвиђао

Критеријум за избор, сходно члану 21. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама јесте економски најповољнија понуда-понуда која има највећу НСВ - Нето садашњу вредност за јавног партнера (NPV-Net Present Value), која се одређује као однос укупних уштеда (бенефита за јавног партнера) и укупних накнада које јавни партнер треба да плати за примену мера уштеде енергије током трајања уговора.

Чланом 21 ЗЈППиК, нормирано је да се за избор приватног партнера примењују критеријуми за избор прописани законом којим се уређују јавне набавке, осим одредаба којима се уређује предност домаћих понуђача у односу на стране.

Члановима 84 и 85 ЗЈН је предвиђено

14. Критеријуми за доделу уговора Одређивање критеријума

Члан 84

Наручилац је дужан да одреди исти критеријум и елементе критеријума за доделу уговора у позиву за подношење понуда и у конкурсној документацији.

Елементи критеријума на основу којих наручилац додељује уговор морају бити описани и вредновани, не смеју бити дискриминаторски и морају стајати у логичкој вези са предметом јавне набавке.

Наручилац у конкурсној документацији наводи, описује и вреднује критеријум и све елементе критеријума које намерава да примени, а посебно наводи методологију за доделу пондера за сваки елемент критеријума која ће омогућити накнадну објективну проверу оцењивања понуда.

Наручилац ће у конкурсној документацији одредити елементе критеријума, односно начин на основу којих ће доделити уговор у ситуацији када постоје две или више понуда са једнаким бројем пондера или истом понуђеном ценом.

При оцењивању понуда наручилац је дужан да примењује само онај критеријум и елементе критеријума који су садржани у конкурсној документацији и то на начин како су описани и вредновани.

Врсте критеријума

Члан 85

Критеријуми за оцењивање понуде су:

- 1) економски најповољнија понуда или*
- 2) најнижа понуђена цена.*

Критеријум економски најповољније понуде заснива се на различитим елементима критеријума у зависности од предмета јавне набавке, као што су:

- 1) понуђена цена;*
- 2) попуст на цене из ценовника наручиоца;*
- 3) рок испоруке или извршења услуге или радова у оквиру минимално прихватљивог рока који не угрожава квалитет као и максимално прихватљивог рока;*
- 4) текући трошкови;*
- 5) трошковна економичност;*
- 6) квалитет;*
- 7) техничке и технолошке предности;*
- 8) еколошке предности и заштита животне средине;*
- 9) енергетска ефикасност;*
- 10) пост-продајно сервисирање и техничка помоћ;*
- 11) гарантни период и врста гаранција;*
- 12) обавезе у погледу резервних делова;*
- 13) пост-гаранцијско одржавање;*

- 14) број и квалитет ангажованих кадрова;
- 15) функционалне карактеристике;
- 16) социјални критеријуми;
- 17) трошкови животног циклуса и др.

Елементи критеријума економски најповољније понуде могу се поделити на поткритеријуме.

Услови за учешће из чл. 75. и 76. овог закона не могу бити одређени као елементи критеријума.

Сваком елементу критеријума, односно поткритеријуму, наручилац у конкурсној документацији одређује релативни значај (пондер), тако да збир пондера износи 100.

Избор између достављених понуда применом критеријума економски најповољније понуде наручилац спроводи тако што их рангира на основу пондера одређених за елементе критеријума.

Критеријуми за оцену понуда представљају један од значајних алата у остваривању основног циља јавних набавки - „вредност за новац“, односно набавку добара, услуга или радова одговарајућег квалитета имајући у виду сврху, намену и вредност јавне набавке. Закон о јавним набавкама предвиђа две врсте критеријума за оцењивање понуда: критеријум економски најповољније понуде и критеријум најниже понуђене цене. Наручиоцу је дата слобода одређивања који ће критеријум за оцену понуда изабрати, изузев у случају спровођења поступка конкурентног дијалога и у случају када је дозвољено подношење понуде са варијантама, када сходно одредбама ЗЈН има обавезу да доделу уговора врши применом критеријума економски најповољније понуде.

Критеријум економски најповољније понуде подразумева могућност да се за оцену понуда, поред цене, узму у обзир и други параметри, као што су боље техничке карактеристике предмета набавке, трошкови одржавања, енергетска ефикасност, квалитет ангажованих кадрова, и др.

Наручилац је дужан да код примене критеријума економски најповољније понуде нарочито води рачуна да елементи критеријума на основу којих додељује уговор морају бити описани и вредновани, не смеју бити дискриминаторски и морају стајати у логичкој вези са предметом јавне набавке. Такође, наручилац је дужан да одреди исти критеријум и елементе критеријума за доделу уговора у позиву за подношење понуда и у конкурсној документацији.

У конкурсној документацији се обавезно наводи критеријум, описују и вреднују сви елементи критеријума које наручилац намерава да примени. Посебно се наводи и методологија за доделу пондера за сваки елемент критеријума која ће омогућити накнадну објективну проверу оцењивања понуда. Наручилац у конкурсној документацији мора да одреди и елементе критеријума, односно начин на основу кога ће доделити уговор у ситуацији када постоје две или више понуда са једнаким бројем пондера или истом понуђеном ценом. При оцењивању понуда наручилац је дужан да примењује само онај критеријум и оне елементе критеријума који су садржани у конкурсној документацији, и то на начин како су описани и вредновани.

Дакле, *ratio* оптирања Наручиоца за примену критеријума економски најповољније понуде је управо успостављање више параметара, који морају бити јасно вредновани и изражени у пондерима на скали 1 од 100, а у циљу постизања додатних погодности за Наручиоца, осим понуђене цене.

Критеријум за доделу уговора, како је предвиђен Конкурсном документацијом, потпуно је нејасан и предвиђен супротно Закону о јавним набавкама. Наручилац је оспореном Конкурсном документацијом предвидео критеријум за доделу уговора, где је то учинио на начин да је потпуно нејасно који додатни елементи критеријума, поред највише понуђене Нето садашње вредности укупних трошкова уговора, Наручилац има намеру да вреднује приликом оцењивања понуда. Дакле, конкурсном документацијом је предвиђен један једини критеријум за избор најповољнијег понуђача, што је у потпуној супротности са суштином критеријума економски најповољније понуде. Такође, нигде у конкурсној документацији није предвиђена пондерација било ког критеријума, а на основу које би заинтересовани понуђачи били у могућност да сачине одговарајућу понуду, а која уједно мора да буде конкурентна.

У прилог горе изнетом, говори и начин на који је Наручилац уредио доделу уговора и ситуацији са две, или више приспелих, идентичних понуда, али у смислу цене. С тим у вези, на страни 92, Наручилац је предвидео

Елементи критеријума за доделу уговора када постоје две или више понуда са једнаким бројем пондера. Уколико две или више понуда имају исту Укупну вредност понуде, као најповољнија биће изабрана понуда оног понуђача који је понудио највишу Гарантовану уштеду годишње потрошње електричне енергије.

Како се види из цитираног критеријума, Наручилац предвиђа начин на који ће решити потенцијалну ситуацију ради доделе уговора, када постоје две, или више понуда са једнаким бројем пондера, а да би при нормирању таквог критеријума, у потпуности пренебрегао пондере, те као додатни критеријум узима гарантовану уштеду електричне енергије, а што је приликом примене критеријума економски најповољнија понуда, према ставу заинтересованог лица, мора да уврсти у елементе таквог критеријума, и додели им одговарајући број пондера.

Да је Наручилац, примера ради, као елемент критеријума, вредновао гарантовану уштеду годишње потрошње електричне енергије изражене у kWh, или пак смањену годишњу емисију штетних CO₂ гасова, па макар и са по једним јединим пондером, такво предвиђање елемената критеријума економски најповољнија понуда би био у складу са законом. Такође, овде подсећамо да није једини циљ имплементације мера унапређења енергетске ефикасности једино и искључиво смањивање годишњих издатака из буџета јединица локалне самоуправе који су апроприрани за потребе утрошене електричне енергије за напајање система јавног осветљења и следственог одржавања истог, већ управо и ефекти који се огледају кроз заштиту животне средине и уштеду енергије управо кроз стварну потрошњу исте, изражено у адекватној мерној једини, а што је нормирано и у начелима ЗЈН, тачније чланом 13 Закона.

Одговор бр. 4:

Чланом 21. ЗЈПК (Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама) дефинисано је да се за избор приватног партнера примењују критеријуми за избор прописани законом којим се уређују јавне набавке, осим одредаба којима се уређује предност домаћих понуђача у односу на стране. У примени критеријума из става 1. овог члана под ценом се подразумева нето садашња вредност која се односи на укупне трошкове у уговореном периоду без пореза на додату вредност. Обрачун процењене вредности јавног уговора заснива се на укупној вредности, према процени јавног тела, при чему се узима у обзир процењени укупан износ, укључујући евентуалне опције и дозвољене измене које настају током трајања јавног уговора.

Критеријуми за избор сходно члану 21. ЗЈПК је економски најповољнија понуда - понуда која има највећу вредност НСВ - нето садашњу вредност за јавног партнера (NPV - Net Present Value), која се одређује као однос укупних уштеда (користи за јавног партнера) и

укупних накнада које јавни партнер треба да плати за примену мера уштеде енергије током трајања уговора.

Уколико две или више понуда имају исту НСВ, биће изабрана она понуда која има већу гарантовану уштеду.

Образац 8 - Образац понуде, садржи све елементе за одређивање економски најповољније понуде. Пажљивим читањем Обрасца понуде заинтересовани понуђач у Обрасцу понуде треба да понуди појединачне елементе за одређивање економски најповољније понуде, који елементи се збирно (интегрално) вреднују кроз Нето садашњу вредност трошкова уговора за период трајања уговора од 15 година.

Дакле нема појединачног пондерисања сваког елемената понуде, већ се економски најповољнија понуда интегрално одређује на бази разлике између дисконтоване вредности гарантованих финансијских уштеда у плаћањима јавне стране за електричну енергију и одржавање новог јавног осветљења и дисконтованих трошкова накнаде коју јавна страна плаћа приватном партнеру за гарантовање финансијских уштеда наведених у понуди. Што је ова разлика већа то је понуда повољнија, јер је накнада која се плаћа приватном партнеру мања од гарантованих финансијских уштеда из којих се та накнада и плаћа.

Образац 9 - Образац структуре цене, приказује методологију вредновања елемената за одређивање економски најповољније понуде коришћењем фиксне дисконтне стопе од 6% током целог периода трајања уговора од 15 година.

Овакав начин вредновања елемената за одређивање економски најповољније понуде није у супротности са одговарајућим одредбама Закона о јавним набавкама нити је у супротности са Предлогом пројекта који је добио позитивно мишљење Комисије за ЈПП Владе Републике Србије.

Питање бр. 5:

У вези са претходно изнетим, односно у везу са питањем под редним бројем 4, заинтересовано лице овим указује Наручиоцу и на следеће.

Прегледом Предлога Пројекта јавно-приватног партнерства од децембра 2018. године, јасно се да закључити да је основни циљ Наручиоца да путем пројекта јавно-приватног партнерства, између осталог, оствари уштеде, најпре електричне енергије, односно умањење средстава из буџета локалне самоуправе намењених за финансирање потрошње јавног осветљења, поправљање квалитета светлосне опреме, дужи експлоатациони век уграђене опреме, заштите животне средине, мање загађење ваздуха и емисије штетних CO₂ гасова.

Чланом 27 ЗЈППиК, прописани су обавезни елементи Предлога Пројекта јавно-приватног партнерства, који између осталог мора да садржи пословни план, укључујући услове ЈПП, процену трошкова и анализу добијене вредности у односу на уложена средства (*value for money*, у складу са Методологијом коју доноси Комисија за ЈПП), спецификације о финансијској прихватљивости ЈПП за јавно тело, спецификације у погледу финансирања пројекта (из буџета, финансирање од стране међународних финансијских институција, приватно финансирање и цена финансирања) и расположивост средстава, планирану расподелу ризика, анализу економске ефикасности предложеног пројекта, врсте и износе средстава обезбеђења које треба да обезбеде партнери у пројекту, кратак преглед услова, захтева и начина обезбеђења инфраструктуре и услуга корисницима од стране приватног партнера, као што је пројектни квалитет, спецификације резултата за услуге или ниво цена, и сл.

Заинтересовано лице, не улазећи на овом месту у комплексне прорачуне *value for money*, односно резултате компаратора јавног сектора (*public sector comparator*), а који су детаљно дати у предложеном пројекту, овим жели да укаже Наручиоцу на на следеће.

Наиме, првенствени циљ пројекта јесте уштеда електричне енергије, тачније новчаних средстава за које намене Наручилац тренутно врши апропријације у буџету сваке године. Највећи део намераване уштеде одређен је у погледу електричне енергије, у планираном износу годишње уштеде у износу у висини од 239.726,00 евра, односно 3.605.478,00 kWh, након реконструкције. Наредна намеравана уштеда односи се на уштеду у трошковима за одржавање дела система јавног осветљења, која је процењена у износу од 45.027,00 евра, након реконструкције, а на годишњем нивоу, док је планирана уштеда годишње емисије CO₂ 1.911,00 тона годишње.

Ако се има у виду Модел уговора предвиђен конкурсном документацијом, јасно је да је истом једина меродавна уштеда, заправо финансијска уштеда за Наручиоца. Наведено је у уској вези управо са раније наведеним критеријумима за избор најповољније понуде. Иако су предложеним Пројектом јасно наведени позитивни друштвено-економски ефекти пројекта, а који су сви појединачно узев могли бити неки од елемената критеријума за избор најповољније понуде, Наручилац, супротно сопственом Пројекту, узима као једини критеријум, критеријум Нето садашње вредности укупних трошкова уговора, а који заправо представља цену коштања пројекта у уговорном периоду, како је чланом 21 ЗППиК и нормирано.

Одговор бр. 5:

У Обрасцу 8 - Образац понуде, на страни 105. КД, Наручилац је у делу 1. Референтне вредности навео вредности из Предлога пројекта ЈПП одобреног од стране Комисије за ЈПП које се односе на постојеће јавно осветљење, као што су инсталирани капацитет, прорачунска годишња потрошња електричне енергије, референтна цена електричне енергије која ће се користити за обрачун финансијских уштеда у току целог периода трајања Уговора од 15 година (у складу са Моделом уговора који је саставни део КД) и годишњи трошкови одржавања у динарима. Тиме је Наручилац у потпуности дефинисао укупне трошкове постојећег јавног осветљења у динарима како је то и предвиђено одобреним Предлогом пројекта ЈПП. Уколико понуђач има намеру да своју понуду изрази у еврима, Наручилац је то и омогућио одредивши обрачунски курс динара за један евро на дан објављивања јавног позива у Сл. гласнику РС.

Даље у овом обрасцу, у делу 2. Рок извршења уговорних обавеза, Наручилац је навео периоде трајања Припремног периода, Периода имплементације мера уштеде енергије и Периода гарантовања у вредностима из одобреног Предлога пројекта ЈПП.

На основу ових вредности које је навео Наручилац, а које вредности су преузете из одобреног предлога пројекта ЈПП, понуђачи попуњавају преостале делове Обрасца понуде и наводе у делу 3.б) годишњу потрошњу електричне енергије јавног осветљења након замене светилки. У делу 4.а) понуђачи наводе израчунату уштеду годишње потрошње електричне енергије изражену у kWh и то је додатни критеријум за избор најповољније понуде у случају да две или више понуда имају исту вредност понуде - Нето садашње вредности трошкова уговора о ЈПП за период од 15 година.

Што се тиче друштвено-економских ефеката пројекта описаних кроз одобрени Предлог пројекта ЈПП, они се искључиво односе на смањење емисија гасова стаклене баште и вреднују се преко јединственог критеријума - смањења емисије угљендиоксида CO₂ коришћењем фактора емисије 0,945 tCO₂/MWh за електроенергетски систем Србије. Из мерних јединица које ставља у однос овај фактор, види се да је смањење емисије угљендиоксида, изражено у тонама, директно пропорционално смањењу (уштеди) потрошње електричне енергије, изражене у киловатсатима, коју понуђачи иначе наводе у својој понуди.

Дакле, није тачна тврдња да друштвено-економски ефекти пројекта нису узети као елементи критеријума за избор најповољније понуде. Сходно томе није тачна ни тврдња да је Наручилац поступио супротно сопственом Предлогу пројекта ЈПП који је добио позитивно мишљење Комисије за ЈПП Владе Републике Србије.

Питање бр. 6:

На страни 71 Конкурсне документације, у делу "Опис рефлектора", Наручилац је предвидео и обавезу понуђача да, између осталог, доставе и *ENEC Сертификат* као и *Сертификат одговарајуће акредитоване лабораторије према ISO 17025 стандарду*, а као доказ да су на светилкама извршени тражени тестови.

Члан 71 ЗЈН став 1 тач 1. ЗЈН прописује да Наручилац одређује техничке спецификације, између осталог, и са позивом на техничке спецификације из члана 70 закона и на српске, европске, међународне или друге стандарде и сродна документа, тако да свако позивање мора да буде праћено речима "или одговарајуће". У конкретном случају, Наручилац инсистира на стандарду ENEC, односно ISO 17025 стандарду, чиме не оставља могућност да се понуди "одговарајући" стандард, јер у техничкој спецификацији не користи речи „или одговарајући” што је дужан у складу са цитираном одредбом Закона. Супротно претходном, Наручилац је на више места, у Конкурсној документацији, а у погледу осталих захтеваних стандарда, уредно оставио могућност уметањем синтаксе "или одговарајући"

Одговор бр. 6:

Наручилац нема намеру да изузме било који стандард од клаузуле „или одговарајући“ и признаће сертификате издате према стандардима који су одговарајући стандарду *ISO 17025* и стандарду *ENEC*.

Питање бр. 7:

Надаље, тачком 1.2 Конкурсне документације - Додатни услови за учешће у поступку јавне набавке, на страни 77, Пословни капацитет, под тачком б) је предвиђено да понуђач мора да поседује интегрисани систем управљања квалитетом *SRPS ISO 9001; SRPS ISO 14001; SRPS OHSAS 18001; SRPS ISO/IEC 27001; SRPS EN ISO 50001* или одговарајуће – приложити копије сертификата и следствено на страни 79, као доказ о испуњености наведеног додатног услова, предвидео достављање копије сваког од сертификата.

Заинтересовано лице овим указује Наручиоцу да је спорни стандард OHSAS 18001, замењен новим међународним стандардом ISO 45001:2018, а који је идентичан са нашим стандардом SRPS ISO 45001:2018 те у том смислу заинтересовано лице овим указује да је тако постављен услов супротан позитивним прописима Републике Србије.

Одговор бр. 7:

Наручилац ће признати као одговарајући и стандард ISO 45001:2018 који замењује стандард OHSAS 18001.

Комисија за јавну набавку у отвореном поступку јавне набавке број 05/2019